

කිමත්ථාය පරමත්ථා?

Kimatthāya Paramatthā?

1. වන්දිත්වා සිරසා බුද්ධං - ධම්මං තෙන සුදෙසිතං,
අනුස්සරිත්වා සංඝඤ්ච - සීලාදිගුණසාගරං.

vanditvā sirasā Buddhamaṃ - dhammaṃ tena sudesitaṃ,
anussarivā saṃghañ ca - sīlādiguṇasāgaraṃ.

2. වත්තාරො අභිධම්මත්ථා - චිත්තවෙනසිකාදයො,
නිද්දිට්ඨා ථෙරවාදස්මිං - පරමත්ථත්ථසංගහො.

cattāro abhidhammatthā - cittacetāsikādayo,
niddiṭṭhā theravādasmiṃ - paramatthatthasaṃgaho.

3. චිත්තං වෙනසිකං රූපං - නිබ්බානන්ති අනුක්කමං,
තස්මා පකාසිතන්තොත්ථ - යුත්තං සන්දස්සිතං ඉධ.

cittaṃ cetāsikaṃ rūpaṃ - nibbānaṃti anukkamaṃ,
tasmā pakāsinty ettha - yuttaṃ sandassitaṃ idha.

4. පඤ්චක්ඛන්ධවිභාගෙ ච - රූපං තාව නිදස්සිතං,
වෙදනාදිත්තයො තස්මිං - ධම්මා වෙනසිකා මතා.

pañcakkhandhavibhāge ca - rūpaṃ tāva nidassitaṃ,
vedanādittayo tasmim - dhammā cetāsikā matā.

5. විඤ්ඤාණං චිත්තසීසෙන - නිද්දිට්ඨං කමනො තහිං,
අභිධම්මකථාමග්ගො - ඛන්ධනිද්දෙසපාදකො.
- viññāṇaṃ cittaśīsena - niddiṭṭhaṃ kamato tahiṃ,
abhidhammakathāmaggo - khandhaniddesapādako.
6. තස්මා ධම්මත්ථනිද්දෙසෙ - පඤ්චක්ඛන්ධවසෙන හි,
රූපං වෙනසිකං චිත්ත - මිති යුත්තං යථාක්කමං.
- tasmā dhammatthaniddese - pañcakkhandhavasena hi,
rūpaṃ cetasiṅkaṃ cittaṃ - iti yuttaṃ yathākkamaṃ.
7. ධම්මසඛිගණියං යස්මා - චිත්තවෙනසිකා පන,
දස්සෙත්වා පට්ඨං පච්ඡා - රූපං විහජ්ජනං කමා.
- Dhammasaṅganiyaṃ yasmā - cittacetasiṅkā pana
dassetvā paṭṭhamaṃ pacchā - rūpaṃ vibhajitaṃ kamā.
8. තස්මා තං අනුගච්ඡන්තා - ථෙරා ධම්මානුසාරිනො,
චිත්තං වෙනසිකං රූප - මිති ආහු යථාක්කමං.
- tasmā taṃ anugacchantā - therā dhammānusārino,
cittaṃ cetasiṅkaṃ rūpaṃ - iti āhu yathākkamaṃ.
9. බුද්ධස්සොස්සො මහාථෙරො - ඛන්ධෙ විහජ්ජුං තථා,
රූපස්සානන්තරංයෙව - දස්සෙසි චිත්තවිග්ගහං.
- Buddhaghoso mahāthero - khandhe vibhajitum tathā,
rūpassānantaramy eva - dassesi cittaviggahaṃ.

10. චිත්තේ සුචිදිතේ සම්මා - වෙනොයුත්තා සුපාකථා,
භවන්තී'ති මහාථෙරො - අනුගච්ඡි කමං තථා.

citte suvidite sammā - cetoyuttā supākaṭā,
bhavant'īti mahāthero - anugacchi kamaṃ tathā.

11. චිත්තං භූමිජ්ජහෙදෙන - චතුධා දස්සිතං තහිං,
කාමෙ රූපෙ අරූපෙ ච - ලොකුත්තරවසෙන ච.

cittaṃ bhūmippabhedena - catudhā dassitaṃ tahiṃ,
kāme rūpe arūpe ca - lokuttaravasena ca.

12. කාමාවචරචිත්තං හි - කුසලාකුසලලක්ඛණං,
රූපාරූපවිභාගො ච - සමාධිසම්පයුත්තකො.

kāmāvacaracittaṃ hi - kusalākusalalakkhaṇaṃ,
rūpārūpavibhāgo ca - samādhisampayuttako.

13. ලොකුත්තරෙන චිත්තෙන - පඤ්ඤාවුද්ධි නිදස්සිතා,
ඉත්ථං භූමිචතුක්කෙන - අරියමග්ගො පකාසිතො.

lokuttarena cittena - paññāvuddhi nidassitā,
itthaṃ bhūmicatukkena - ariyamaggo pakāsito.

14. කුසලාකුසලා චෙ'ව - විපාකා ච අහෙතුකා,
කම්මානුසාරිතො ඵනෙ - සීලෙයෙව පතිට්ඨිතා.

kusalākusalā c'eva - vipākā ca ahetukā,
kammānusārino ete - sīley eva patiṭṭhitā.

15. තස්මා භුමිවිභාගො හි - තිසික්ඛාපාදකො භවෙ,
පටිපත්තිපදානං හි - අභිධම්මකථානසො.

tasmā bhūmivibhāgo hi - tisikkhāpādako bhave,
paṭipattipadānaṃ hi - abhidhammakathānayo.

16. බුද්ධසොසො මහාථෙරො - යොගීනං සුද්ධිකාමීනං,
දස්සෙතුං භාවනාමග්ගං - මහාගන්ථං සමාරභි.

Buddhaghoso mahāthero - yogīnaṃ suddhikāmināṃ,
dassetuṃ bhāvanāmaggaṃ - mahāganthaṃ samārabhi.

17. අභිධම්මකථාමග්ගො - තස්මිං තාව නිදස්සිතො,
තස්මා ච පරමත්ථා හි - වරණත්ථාය දස්සිතා. (පථ්‍යාවත්ත)

abhidhammakathāmaggo - tasmim tāva nidassito,
tasmā ca paramatthā hi - caraṇatthāya dassitā.

(Pathyāvatta)

කල‍්‍යාණිනිබ්‍ලවිජ්ජාලයෙ පාලිසොගතංසෙ ‘සුමනපාල
ගල්මන්ගොඩ’විභයෙන සම්මානිතමහාවරියෙන විරචිතා ඉමා
ගාථාසො.

Kalyāṇīnikhilavijjālaye Pālisogatamse ‘**Sumanapāla**
Galmangoḍa’vhayena sammānitamahācariyena viracitā imā
gāthāyo.